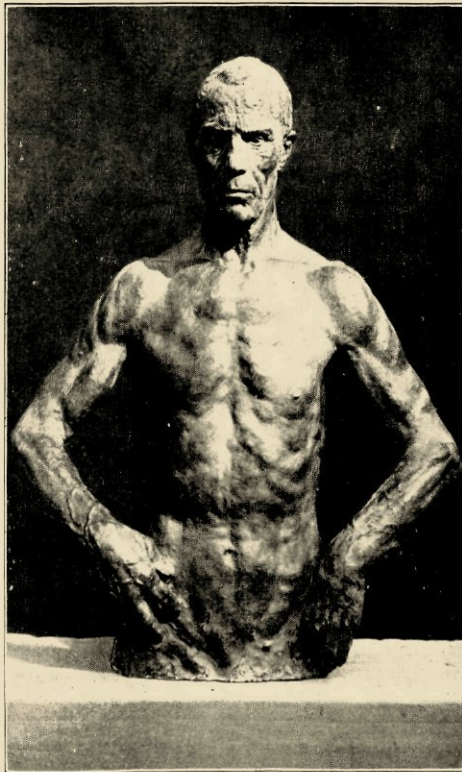

zijne hand, en blijft wat is niet meer dan spel toch steeds de uiting van eene, zooals ik zegde onderbewuste, maar des te vastere logica. De geleidelijke kentering in de kunst van George Minne is er geene die het gevolg zou zijn van keuze of van ondergane invloeden. Waar anderen zich keerden tot de Italiaansche Renaissance; waar de allerjongsten inspiratie zoeken bij de Assyriërs; waar sommigen — de futuristen — met allerlei vernuftige middelen een onbereikbaar, vermits antiplastisch doel onder vorm trachten te brengen; waar anderen — de kubisten — na vele wikkende en wegende cerebrialiteit, uitslagen bereiken, hoe dan ook van mindere hoedanigheid, waar Minne toe kwam alleen door de eigen genialiteit; waar een Constantin Meunier zijne grootsche en strenge kunst dankte aan uiterlijke omstandigheden, die zouden vormen naar diepte en breedte zijn gemoed; waar zelfs een Rodin, waar zelfs de Proteus Rodin als het ware heel de beeld-

GEORGE MINNE. MANNENROMP.

houwkunst van alle volkeren en alle tijden noodig schijnt te hebben om te komen tot eigen inzicht en uiting; daar zien wij George Minne, sterk van de traditie van zijn ras, naar den geest een Vlaamsch vroeg-Renaissancist die werk leverde, dat doet denken aan de beeldsnijders welke onder de bevelen en genade der Hertogen van Bourgondië arbeidden, nog vóór hij hun arbeid kende, — daar zien wij George Minne, wars van alle buiten hem staande beïnvloeding, de lijn volgen, die zijn,

zeer intens, innerlijk leven en eene vaste, preciese en wils-taaie bouwkundige opleiding hem vóórschreven. En zoo ken ik geene kunst-evolutie, die op even stevige bodem berust; die door meer-zekeren, hoe ook onbewusten, tucht wordt geleid; die beter en onmiskenbarer den stempel draagt van eene personaliteit, welke alle toevalligheid, welke alle inwerking kon missen bij haar steeds groeiende volmaking, en niets te danken had

dan aan hare steeds rijpere innerlijkheid.

En zie, ineens, een drietal jaar geleden, bereikt de vrienden van George Minne het verbazingwekkende nieuws: met eene belangrijke wijziging in de levens-omstandigheden van den meester, heeft ook zijne kunst eene kentering ondergaan, kentering die wel ken gelden als eene verloochening van al de vorige pogingen, van al de vroeger-bereikte schoonheid. George Minne, waarvan de individuëele ontwikkeling niet kon vergeleken worden dan bij die, in de beeldhouwkunst, van heel

een volk: het Egyptische, staakt ineens; verlaat plots de baan die hij volgde, en deze was hem door den eigen aard en verwerkte discipline geweest; hij gaat eene gansch nieuwe loopbaan in; hij keert zich, hij den bouw-meeester, naar de grilligheid der natuur toe, en heeft geen ideaal meer dan te zijn haar willooze slaaf, die niet kiest, die niet redeneert, die blind gehoorzaamt, — voorzoover men zich een beeldhouwer voorstelt, die blind zou zijn. . . .